

nica raz na zawsze musi zostać wyznaczona. W efekcie Paulacus i Car-gulus, sprzecząc się niezmiernie o granicę nieruchomości, spotkali się przed pretorem.

- *Jaki środek prawny znajduje zastosowanie w danym stanie faktycznym i jak potoczy się rozgraniczenie nieruchomości?*
- *Jaki środek prawny przewidziany był w prawie justyniańskim dla rozwiązania takich sporów granicznych?*

Kazus 189

(T.S.) Pompianus postawił swojemu ojcu piękny grobowiec na wolnym terenie. Po kilku latach okoliczności ekonomiczne zmusiły go do sprzedaży tego terenu Gneiusowi. Po pewnym czasie okazało się jednak, że Gneius uniemożliwia mu dostęp do grobowca. Postanowił więc dokuczyć Gneiusowi i wyciął wszystkie gałęzie z drzew sąsiada rozciągające się od 10 do 30 stóp nad własnym gruntem oraz wybudował wysoki mur zachodzący troszkę na grunt sąsiada, by jak mawiał „nie musieć znosić widoku tego parweniusza”.

- *Oceń te sąsiedzkie uprzejmości w świetle przepisów prawa.*

Kazus 190

(T.S.) Gronusus cierpiął prawdziwe katusze przez swojego sąsiada Kassusa, który złośliwie palił śmieci i wywoził nawóz tuż przy gronie jego posesji. W ramach rewanżu Gronusus postanowił odmówić Kassusowi możliwości zbierania owoców, które spadały z dorodnych drzew Kassusa na jego posesję. Kassus natoczył domagał się codziennej możliwości zbierania owoców. Bliscy sąsiedzkiej bijatyki, obaj udali się do jurysty.

- *Jako prawnik rzymski oceń stan prawny.*

Kazus 191

(P.S.-W.) Julius odziedziczył piękną nieruchomość, która położona była wraz z innymi działkami w spokojnej i malowniczej dzielnicy na obrzeżach Rzymu. Niestety po kilku latach sąsiednią działkę nabył

Marcus, który słygnął w towarzystwie ze swej nieustępliwości i gwałtowności. Dla Juliusa rozpoczęły się ciężkie dni, bowiem Marcus już w kilka dni po uzyskaniu własności rozpoczął budowę altanki i użył do tego cedrowe deski należące do Juliusa, które ten gromadził w celu budowy własnej altanki. Dodatkowo Marcus wykonał z należących do sąsiada rur miedzianych rymy do swej nowej altanki. Znaczna część rur uległa przy tym poćięciu, natomiast całość została zespolona, a następnie przytwierdzona do ścian altanki w taki sposób, że późniejszy demontaż bez zniszczenia rymien wydawał się niemożliwy. Rymy przytwierdzono tak niefortunnie, że w czasie kilkudniowej burzy spływająca woda zalała grunty Juliusa. Nie były to jednak jedne „wykroczenia” Marcusa. Otóż gdy odkrył on, że grunty sąsiada obfitują w złoże soli, szybko rozpoczął działalność górniczą, uzyskując znaczne korzyści, a także podczas swych poczynań wydobywczycy natknął się na starą piwnicę, którą oczywiście „zbadał” i, znalazłszy pod kupą cegieł dzban starych monet, zabrał je do siebie, jako że był zapalonym numizmatykiem. Jakby tego było mało, Marcusowi zdarzało się podczas polowań „zapędzić się” i na grunty sąsiada, gdzie z powodzeniem ustrzelał jelonki, kózki lub osiołki. Początkowo Julius zaciskał zęby i starał się „być ponad to”. Jednakże kiedy okazało się, że altanka, która po krótkim czasie przestała Marcusa interesować, jest w tak kiepskim stanie, że grozi to zawaleniem, co z kolei spowodowałoby poważne szkody na jego nieruchomości, a Marcus wyśmiał jego żądanie złożenia zabezpieczenia przyszej szkody oraz zabronił Juliusowi wejścia na swój grunt w celu zebrania gruszek opadłych z gałęzi drzew należących do Juliusowego sadu, a także złośliwie poobcinał zwisające nad jego gruntem gałęzie, Julius stwierdził, że już nie wytrzyma. Udał się więc po poradę do jurysty.

- *Jako jurysta pomóż Juliusowi rozwiązać problemy z kłopotliwym sąsiadem.*

Kazus 192

(M.A.) Minicius postanowił nabyć znakomity grunt italski od Maceriusa. Strony postanowiły dokonać tego w formie *mancipatio*. W tym celu Rzymianie udali się do *libripensa* i dopełnili wszystkich formalności. Miniciusz stał się szczęśliwym właścicielem gruntu. Nie na długo. Okazało się wkrótce, że występują liczne kłopoty z sąsiada-